

Motion till riksdagen 2009/10:C321

**av Bengt-Anders Johansson och Peder
Wachtmeister (m)**

Jordförvärv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över och modernisera jordförvärvslagen.

Motivering

Nuvarande jordförvärvslag är närmare trettio år gammal. Genomgripande förändringar genomfördes för tjugo år sedan. Naturligt nog speglar innehållet i lagen de förhållanden som då rådde. Sedan dess har det bland annat blivit allt vanligare att jord- och skogsbruk drivs i andra former än som enskild firma. Andra former som handelsbolag och aktiebolag är för många brukare en bättre företagsform, särskilt om det finns flera brukare och ägare till fastigheten. I dag är det inte ovanligt att syskon samäger och sambrukar en lantbruksfastighet. Drift i bolagsform förenklar också vid arvskiften och om man vill förändra delägarskap.

Lagen har också ett par andra tidstypiska syften. Det gäller omsorgen om, i klartext, sågverksägares behov av egen råvaruförsörjning och lagens användning som ett regionalpolitiskt instrument.

Utvecklingen av jord- och skogsbruk sker inte isolerat från utvecklingen av samhället i övrigt. Sedan lagen infördes har Sverige blivit medlem av EU. Jordbrukspolitiken är gemensam för hela EU och således inte längre nationell. Detta har medfört helt andra produktionsförutsättningar för jordbruk i hela landet. Tillsammans med den fortgående integreringen och gradvisa avregleringen av jordbrukspolitiken internationellt påverkas jordbruket i hela Sverige. Storleksrationalisering och ändrad produktionsinriktning är två mycket märkbara följder. Vid fortgående strukturrationalisering av jordbruket kommer driftsenheterna att bli så stora att man svårtigen kan tänka sig annan driftsform än bolag.

Fel! Okänt namn på

Utformningen av jordförvärvslagen har bidragit till att jordbruksföretag drivs med flera "underbolag" som driftsbolag och djurbolag som arrenderar mark respektive byggnader av den som på pappret står som fastighetsägare. Även om det finns flera skäl för att bilda underbolag, skulle en förändring av jordförvärvslagen som underlättar för bolag att förvärva mark kunna bidra till att minska floran av "underbolag". Särskilt om konstruktionen har tillkommit med huvudsyfte att komma runt jordförvärvslagstiftningen är detta fördelaktigt.

Ökad kunskap och ökad miljömedvetenhet i vid bemärkelse har också ändrat förutsättningar för skogs- och jordbruk. Inte minst har förutsättningarna för mindre skogsindustri i norra Sverige förändrats.

Sammantaget menar vi att dessa förändringar av verkligheten motiverar en översyn av jordförvärvslagen i sin helhet, vilket regeringen bör göra.

Som framgår ovan identifierar vi två områden där en översyn är särskilt angelägen, nämligen glesbygdsrekvisitet och förvärvsprövning av juridiska personer.

Om juridiska personer i princip jämställs med fysiska vid förvärvsprövning krävs inget undantag enligt 6 § JFL.

Stockholm den 16 september 2009

Bengt-Anders Johansson (m)

Peder Wachtmeister (m)